

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till
landskapslag angående tillämpning
av vissa författningar rörande sjö-
mäns arbetsavtal.

Enligt 13 § 1 mom. 6 punkten självstyrelselagen äger landstinget lagstiftningsbehörighet i fråga om arbetsavtal. Någon egen lag om arbetsavtal har dock ej stiftats i landskapet utan de i riket gällande lagarna på området har antagits genom s.k. blankettlagar (senast 5/71).

Den i riket gällande lagen om sjömäns arbetsavtal, sjömanslagen (FFS 423/78), trädde i kraft den 1 juli 1978. Den första sjömanslagen i riket utfärdades år 1924. I landskapet finns inte någon direkt motsvarighet till sjömanslagen. Emellertid ingår i 1873 års sjölag en del stadganden om sjömäns arbetsavtal, vilka enligt självstyrelselagens ikraftträdelsebestämmelser fortfarande gäller i landskapet. Sjömanslagens regler rörande arbetsavtal kan alltså, till den del de avviker från de berörda bestämmelserna i 1873 års sjölag och från de tvingande reglerna i lagen om arbetsavtal (FFS 320/70), inte lagligen tillämpas på avtal som ingås beträffande arbete ombord på i landskapet registrerat fartyg. Denna omständighet måste anses som en brist, ehuru sjömanslagen veterligen har tillämpats hittills även beträffande anställda på åländska fartyg.

Eftersom det inte synes föreligga behov av att stifta en särskild sjömanslag för landskapet, föreslår landskapsstyrelsen att rikets sjömanslag skall antagas att gälla även här. Samtidigt föreslås att de bestämmelser angående sjömäns arbetsavtal, som ingår i 1873 års sjölag upphäves.

De förordningar och andra bestämmelser som i riket gäller med stöd av sjömanslagen, bör av praktiska skäl bringas i kraft i landskapet tillika med sjömanslagen. Sålunda skulle förordningen om ingåendet av arbetsavtal som avses i sjömanslagen (FFS 609/78), förordningen om besättningens bostadsutrymmen ombord på fartyg (FFS 518/76), förordningen angående kosthållningen å finska handelsfartyg (FFS 514/51), förordningen angående tillämpning av vissa stadganden i sjömanslagen på sjömän av svensk eller dansk nationalitet (FFS 618/64) samt statsrådets beslut om grunderna för ersättning åt finsk fartygspersonal för förlust av personlig egendom vid sjöolycka (FFS 417/58), jämte i dem senare företagna ändringar träda i kraft tillika med sjömanslagen till den del de icke

redan gäller här. Även de i ovannämnda författningar ingående bestämmelserna, som redan är gällande här, kan i stöd av 14 § 4 mom. självstyrelselagen medtagas i landstingets beslut.

Då sjömanslagen träder i kraft i landskapet ankommer det på självstyrelseförvaltningen att omhänderha de uppgifter och befogenheter som i riket ankommer på statens myndigheter i angelägenheter som omfattas av landskapets lagstiftningsbehörighet.

Förutom utbetalandet av nedannämnda kostnader enligt 52, 54 och 81 §§ sjömanslagen skulle det således bland annat ankomma på landskapsstyrelsen att omhänderha de på social- och hälsovårdsministeriet ankommande förvaltningsuppgifterna, vilka omnämnes i 86 § nämnda lag och i 1,3 och 4 §§ förordningen om ingåendet av arbetsavtal som avses i sjömanslagen (FFS 609/78).

I 52 § 4 mom. och 54 § 3 mom. sjömanslagen anges under vilka förutsättningar staten betalar hälften av kostnaderna till arbetsgivaren för arbetstagares hemresor samt för deras avbytares resor och i 81 § stadgas om rätten för arbetsgivare att i vissa fall erhålla ersättning av staten för utgifter uppkomna i samband med arbetstagares sjukvård eller begravning. Sedan sjömanslagen bringats i kraft på Åland ankommer det på landskapet att utge de ersättningar, som arbetsgivarna har rätt till enligt de nyssnämnda reglerna. Ersättningarna beräknas för närvarande uppgå till omkring 300.000 mark per år. Sedan lagen antagits av landstinget kommer landskapsstyrelsen att föreslå upptagande av erforderligt anslag i tilläggsbudget för år 1979.

Med hänvisning till det anförda förelägges Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående tillämpning av vissa författningar rörande sjömans arbetsavtal.

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 §.

Följande i riket utfärdade författningar, jämte i dem senare företagna ändringar, skall äga tillämpning i landskapet Åland såsom i denna lag stadgas:

- 1) sjömanslagen den 7 juni 1978 (FFS 423/78),
- 2) förordningen den 28 juli 1978 om ingåendet av arbetsavtal som avses i sjömanslagen (FFS 609/78),
- 3) förordningen den 17 juni 1976 om besättningsens bostadsutrymmen ombord på fartyg (FFS 518/76),

- 4) förordningen den 5 oktober 1951 angående kosthållningen å finska handelsfartyg (FFS 514/51),
- 5) förordningen den 18 december 1964 angående tillämpning av vissa stadganden i sjömanslagen på sjömän av svensk eller dansk nationalitet (FFS 618/64), samt
- 6) statsrådets beslut den 16 oktober 1958 om grunderna för ersättning åt finsk fartygspersonal för förlust av personlig egendom vid sjöolycka (FFS 417/58).

Sker framdeles ändring i ovannämnda författningar skall de ändrade stadgandena, såvitt ej annat följer av bestämmelserna i denna lag, gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket.

2 §.

De förvaltningsuppgifter som enligt de i 1 § nämnda författningarna ankommer på statens myndigheter skall, såvitt fråga är om uppgifter som enligt 19 § självstyrelselagen ankommer på landskapet, handhas av landskapsstyrelsen eller, enligt vad därom särskilt kan vara stadgat, av annan landskapsmyndighet.

3 §.

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

4 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979 och genom densamma upphäves de bestämmelser i sjölagen den 9 juni 1873 (FFS 20/1873) som berör sjömäns arbetsavtal.

Mariehamn den 4 december 1978

L a n t r å d

Extra lagberedningssekreterare

Alarik Häggblom

Sigurd Lindvall